

EDESE VOS

SCHERP EN VASTHOUDEND

Gemeente Ede
Commissie voor de bezwaarschriften
Postbus 9022
6710 HK Ede

Ede, 26 mei 2025

Betreft: Bezwaar tegen Woo-besluit van 2 mei 2025 (kenmerk 20250318740669)

Geachte heer, mevrouw,

Met belangstelling heb ik als redactiecoördinator van lokaal onderzoeksjournalistiek platform Edese Vos kennis genomen van uw schrijven van 2 mei 2025, kenmerk 20250318740669, betreffende een besluit op ons Woo-verzoek om documenten vrij te geven.

Ik teken hierbij bezwaar aan tegen uw besluit.

Samenvatting van het bezwaar

De Edese Vos acht het niet verdedigbaar dat de gemeente met een beroep op bestuurlijke vertrouwelijkheid weigert om documenten openbaar te maken die gaan over de vraag of vergaderingen überhaupt besloten mochten zijn. Het gaat hier niet om persoonlijke beleidsopvattingen, maar om juridische adviezen die relevant zijn voor publieke controle en democratische legitimiteit.

Aanleiding van dit bezwaar

De gemeente Ede heeft geweigerd 26 documenten openbaar te maken die cruciale informatie bevatten over de transparantie van presidiumvergaderingen. Het betreft onder meer juridische adviezen over de legitimiteit van besloten bijeenkomsten en het delen van informatie door raadsleden. De gemeente beroept zich op het 'goed functioneren van de gemeente' als reden voor geheimhouding.

Welke documenten zijn opgevraagd?

De Edese Vos heeft de volgende documenten opgevraagd via de Wet open overheid (Woo):

Juridische adviezen van senior jurist Nicole Hoos aan de griffie, het college en het presidium (vergadering van fractievoorzitters) in de periode 16 januari t/m 17 maart 2025, over:

- de legitimiteit van besloten bijeenkomsten;
- het delen van informatie door raadsleden met derden;
- de interpretatie van de Gemeentewet, Woo, Gedragscode bestuurders Ede en het Reglement van Orde;
- het opstellen van een 'escalatieladder' (stappenplan voor als het escaleert);
- de omgang met de pers.

Daarnaast het gespreksverslag van het overleg op 27 januari 2025 tussen burgemeester René Verhulst, griffier Gerrit Hagelstein en raadslid Erik Wesselius. En de bijbehorende correspondentie (e-mails, berichten, brieven) tussen Wesselius en de gemeente in diezelfde periode.

Gemeente weigert openbaarmaking

Van de in totaal 38 documenten heeft de gemeente besloten slechts 12 openbaar te maken. Die betreffen voornamelijk correspondentie tussen de Edese Vos en de griffie (gestelde persvragen en intern overleg hierover) – documenten die de redactie al in bezit had. De feitelijke inhoud van het conflict blijft daarmee buiten beeld.

De gemeente weigert 26 documenten op grond van artikel 5.1, tweede lid, onder i van de Woo. In de afwijzing staat dat openbaarmaking het goed functioneren van het gemeentebestuur kan belemmeren. Daarbij wordt verwezen naar het belang van vertrouwelijke gesprekken binnen het presidium en mogelijke schade aan de onderlinge verhoudingen tussen burgemeester, griffier en raadsleden.

Volgens de gemeente kunnen gesprekken zoals die met raadslid Wesselius zijn gevoerd niet meer open gevoerd worden als deelnemers weten dat verslagen ervan openbaar kunnen worden gemaakt – ook niet als betrokkenen daar zelf geen bezwaar tegen hebben.

Ik ben het niet eens met dit besluit. Mijn argumenten hiervoor:

1. Juridische adviezen over beslotenheid horen zelf niet besloten te blijven

De documenten die de gemeente weigert vrij te geven, bevatten geen persoonlijke beleidsopvattingen, maar juridische adviezen over de legitimiteit van besloten vergaderingen en het delen van informatie met inwoners en pers. Juist de kernvraag – wat mag besloten zijn, en op welke juridische gronden – blijft zo buiten beeld. Daarmee wordt informatie over de toepassing van geslotenheid zélf onttrokken aan de openbaarheid. Dat is niet aanvaardbaar en raakt direct aan het fundament van de Wet open overheid.

2. Geen risico op schade aan onderlinge verhoudingen

Het argument dat openbaarmaking van gespreksverslagen de relaties tussen de burgemeester, de griffier en de fractievoorzitters zou kunnen schaden, is niet overtuigend onderbouwd. In deze zaak is de enige mogelijk kwetsbare persoon raadslid Wesselius, die expliciet heeft aangegeven geen bezwaar te hebben tegen openbaarmaking – sterker nog, hij pleit er juist voor. Zie o.a. zijn publieke uitspraken in <https://edesevos.nl/mme-is-klaar-met-de-gesloten-edese-bestuurscultuur>.

3. De documenten zijn al gedeeld binnen de raad

De door mij opgevraagde documenten zijn reeds gedeeld met het presidium en met de gehele gemeenteraad. Het is daardoor niet aannemelijk dat openbaarmaking van deze documenten een belemmerend effect zou hebben op het functioneren van de gemeenteraad of het presidium.

4. Onvoldoende motivering van de uitzonderingsgrond

De gemeente heeft haar besluit onvoldoende gemotiveerd. Er ontbreekt een concrete belangenafweging per document, zoals vereist volgens artikel 5.1 en 5.2 van de Woo. Het maatschappelijk belang van openbaarmaking, in het bijzonder bij bestuurlijke besluitvorming over transparantie, weegt hier zwaarder dan het belang van interne vertrouwelijkheid. Een globale verwijzing naar bestuurlijke verhoudingen volstaat niet. De Woo vereist een concrete, per document gemotiveerde afweging.

5. Uitzonderingsgrond mag niet misbruikt worden

De memorie van toelichting bij artikel 5.1 Woo benadrukt dat uitzonderingsgronden restrictief moeten worden toegepast. Bestuursorganen mogen de grond van het ‘goed functioneren’ niet gebruiken om misstanden te verdoezelen of om reputatieschade te vermijden. De uitzonderingsgrond mag geen schild zijn

tegen publieke verantwoording.

6. Gedeeltelijke openbaarmaking is niet onderzocht

De Woo verplicht bestuursorganen om te beoordelen of (gedeeltelijke) openbaarmaking mogelijk is, bijvoorbeeld door het afschermen van namen of persoonlijke gegevens (artikel 5.4 Woo). Uit het besluit blijkt niet dat deze mogelijkheid is overwogen. Dat maakt het besluit onzorgvuldig en onvolledig.

Verzoek aan de gemeente Ede

Ik verzoek u:

1. om een inventarislijst van de 26 geweigerde documenten;
2. om alsnog volledige of gedeeltelijke openbaarmaking van deze documenten;
3. om per document een concrete belangenafweging te maken;
4. om dit bezwaar voor te leggen aan de adviescommissie voor de bezwaarschriften, en daarbij de commissieleden zowel de gelakte als de ongelakte versies van de geweigerde documenten ter beschikking te stellen.

Een zorgvuldige beoordeling van het bezwaar is alleen mogelijk als de commissie de volledige documenten kan inzien. Er is geen wettelijke belemmering om deze onder geheimhouding aan de commissie te overleggen. De commissieleden zijn op grond van artikel 2:5 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) verplicht tot geheimhouding van vertrouwelijke gegevens. Een beroep op vertrouwelijkheid mag daarom geen reden zijn om deze documenten achter te houden.

Ter onderbouwing verwijs ik naar de uitspraak van de Rechtbank Noord-Nederland van 21 juli 2021 (ECLI:NL:RBNNE:2021:3075). In die zaak vernietigde de rechtbank het besluit van de burgemeester van Súdwest-Fryslân, omdat deze had geweigerd een integriteitsrapport aan de bezwaarcommissie te overleggen. De rechtbank oordeelde dat de commissie zonder inzage de weigering niet kon toetsen en dat het besluit daarom in strijd was met artikel 3:2 Awb.

Indien u weigert de volledige documenten aan de commissie te overleggen, behoud ik mij het recht voor dit in een eventueel beroep bij de bestuursrechter nadrukkelijk aan de orde te stellen.

Ik wil mijn bezwaar graag mondeling toelichten tijdens een hoorzitting. Indien gewenst ben ik bereid tot overleg voorafgaand aan de hoorzitting, om tot een zorgvuldige en werkbare oplossing te komen.

5. Gezien het journalistieke belang en de actualiteit van deze kwestie verzoek ik om een versnelde behandeling van dit bezwaar.

6. Tot slot verzoek ik om vergoeding van de kosten die in het kader van deze bezwaarprocedure zijn gemaakt, alsmede vergoeding van de wettelijke rente over een niet betaalde of te laat betaalde vergoeding.

Hoogachtend,

Marc van der Woude

Stichting Edese Vos
Amsterdamseweg 9
6711 BE Ede

redactie@edesevos.nl
06 4425 0470